No. 141. DINGSDAG 24 NOVEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe.

De voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1858 willende regelen, en daartoe gelet hebbende op de ten onderwerpe betrekkelijke resolutiën van den 15 November 1826 no. 12 en den 10 November 1827 no. 24, mitsgaders op de verdere, bij vroegere ligtingen gegevene, voorschriften;

Besluit:

Art. 1. enz.

Art. 2.

Heeren Burgemeesters en Wethouders der verschillende gemeenten in dit gewest uit te noodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen: dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelve* dienen en in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van eenen vader of stiefvader, of wel van eene moeder of stiefmoeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen*, of eindelijk *door overlijden van eenen broeder of broeders*, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen vervat in art. 21, in verband met artt. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817, (Staatsblad no. 1) verkregen hebben of mogten verkrijgen, en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe vóór den 15den Januarij 1858, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het Bestuur hunner Gemeente behooren te adresseren; met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1858 bij de Gemeentebesturen ingekomen zijn, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten worden bevonden, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan.

Art. 3 en 4 enz.

Extract dezer (Art. 2) zal van nu af tot en met de eerste helft der maand Januarij 1858 telken veertien dagen worden opgenomen in de *Drentsche Courant.*

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Assen, den 21 November 1857.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

24 Nov.

Compiègne is nu stil.

De gasten zijn verdwenen en ook de Keizer en de Keizerin maken zich gereed om te vertrekken. Zij worden met smart verwacht in de groote woelige stad, die, zonder het Hof, als eene treurende weduwe is, en in de jongste weken in dubbelen rouw verkeerde, omdat de Mammon, die ook daar zoo vurig wordt aangebeden, zoo veel ellende bragt onder de menschenkinderen.

De Minister *Fould* gaat naar Londen, om daar over den geldnood te spreken en tevens, zegt men, over de Vorstendommen, trouwens, het is door scherpziende gasten te Compiègne opgemerkt, dat de Keizer, zoo lang mogelijk, de gezanten van Engeland, Rusland en Pruissen om zich hield, en men verzekert, dat de goede verstandhouding, in dit opzigt, tusschen Rusland en Frankrijk is hersteld, zoo die inderdaad ernstig verbroken mogt geweest zijn.

De groote kwestie is nu, om Engeland voor de ziens wijze van Rusland en Frankrijk te winnen, en zóó is men overtuigd van het noodzakelijke van eene spoedige beslissing der Donau-zaak, dat welligt reeds op 1o. Dec. het vredes-congres te Parijs zal vergaderen.

En wat zeggen Oostenrijk en Turkije?

Deze verklaren in 't openbaar, dat de onrustige toestand der bevolking van de Vorstendommen gebiedend eene interventie eischt, en beide zijn ook gereed om burenpligt te doen. Zij zullen gaarne een paar leger-corpsen naar den Donau zenden, om er orde te houden.

En wie zal dat betalen?

De thans door Europa zoo innig geliefde en angstvallig beschouwde Moldaviers en Wallachijers?

De Porte schrijft inmiddels voort en expediëert, als zij geen verdrukkings-corps naar den Donau kan zenden nota's en memorandum's naar de salons der kabinetten, ten einde de zaken in de war te sturen en, zoo mogelijk, te houden.

En hoe is het met de Holsteinsche kwestie?

Dat is de dochter van die des Donau's. Haar zou men aldus kunnen beschrijven:

14 November: dat Pruissen en Oostenrijk het geheel éëns zijn in deze zaak, mag met eenig regt worden betwijfeld.

15 November: hoewel Oostenrijk en Pruissen het oogenschijnlijk éëns zijn over Holstein, zal 't voor de diplomatie niet moeijelijk zijn, hen tegen elkander in 't harnas te jagen.

16 November: op dit oogenblik is er om Holstein nog geen twist tusschen Oostenrijk en Pruissen, maar — men rekent op Engeland.

17 November: Engeland kiest partij tegen Duitschland maar Rusland zal ons niet verlaten!

18 November: ook Rusland schijnt zich niet met groote harteiijkheid de Holsteiners aan te trekken en daarom wachten wij nu alles van den Bondsdag.

19 November: de Bondsdag zegt: „verliest, o Holsteiners den moed niet!"

En — hij benoemde eene commissie.

Wie kan nu berekenen, wat de toekomst voor Holstein zal zijn?

Maar is er onrust aan den Donau?

Ja, en dat is waarlijk geen wonder, want eerst twistten anderen over dat Land en toen werd het bezet in 't algemeen Europeesch belang.

Zij hebben die ongevraagde bewaking prompt betaald.

Daarop werd hun gezegd: „uw lijden is ten einde. Zeg, hoe gij wenscht geregeerd te worden."

Dat geschiedde, maar niet vrij, en vernietigd werd het aanvankelijk werk der diplomatie.

Het volk sprak ten tweede male en — zonder dwang.

En nu?

Nu beweren de beschermende Potentaten, de zich zelve opgeworpen hebbende voogden, dat de Donau-bevolking iets anders vroeg dan zij hadden gewenscht en, men twist op nieuw, ten koste van de pupille.

In weerwil van den geldnood en van Britsch-Indie, spreekt men te Londen ook nog over constitutie-hervorming en dit met te meer drift, naarmate de ministerieele pers hare stem verheft tegen elke wijziging.

Aangaande de reorganisatie van Indie, als Koningin *Victoria* tot Keizerin van dat Land zal zijn gepromoveerd, verneemt men, dat de Oost-Indische Compagnie op pensioen zal worden gesteld en de Engelsche kroon te Calcutta zal worden gerepresenteerd door een lid van het Koninklijk Huis.

De beambten der Oost-Indische Compagnie blijven echter in hunne functien.

Zou dit ook zijn de huid verkoopen, eer men den beer heeft?

Koningin *Victoria* heeft Generaal *Havelock*, Kolonel *van Cortland*, Luitenant-Kolonel *Chamberlain* en Generaal *Wilson*, den veroveraar van Delhi, gedecoreerd.

Koningin *Victoria* heeft de Siameesche gezanten in plegtig gehoor ontvangen. De voornaamsten dier lieden, genaamd *Phra-Bard-Somdetah-Paramendr Maha-Mongkut*, vertegenwoordigde den eersten Koning en *Phra-Bard-Somdetch-Phra-Pwerendr-Remero-Mahiowaresco*, den tweeden Koning van Siam.

Zij zeiden, dat hunne Monarchen gaarne in vriendschap met Engeland wilden leven, iets, waaraan tot nu toe ook niet werd getwijfeld.

Daarop boden zij hunne geschenken aan, nl. eene kroon van massief goud, een gouden halsband, eene groote ster van goud en juweelen, een staf met diamanten, eene ceintuur van massief goud, gouden doozen en drinkschalen, zilveren borden met gouden versierselen, een zilveren trom, enz. enz.

Bij al dit goud en zilver watertandt gewis deze en gene in dezen bedroefd geldeloozen tijd. Te Siam schijnt men nog van geen crisis te weten.

De Prins van Pruissen, verloofde van de Koninklijke Prinses, was bij die vreemde audiëntie tegenwoordig.

Berigten uit N.-Amerika behelzen weinig nieuws over de financiele ellende, althans in cijfers, maar bewijzen toch, dat de toestand van dat land op dit oogenblik alles behalve benijdenswaardig is. In plaats van geld-berigten, zenden ons de New-Yorksche bladen verkiezings-verhalen, die ook niet in alles rozenkleurig zijn; want de menigte, die geen werk heeft, bemoeit zich, met ledigen zak en hongerigen maag, met de stembus en zoodanige bemoeijing kan toch geen vrolijk karakter dragen. De verkiezingsstrijd loopt in N.-Amerika, over het democratisch- en republikeinsch beginsel, en als onze lezers nu nog niet juist weten, wat dit beteekent, is dit geen wonder. Vele, zeer snuggere Amerikanen, weten het zelve niet.

Overigens eischen de arbeiders te New-York werk, en doen zij dit dreigend genoeg, terwijl te Baltimore verkiezings *onlusten* plaats hadden, welligt veroorzaakt door lieden die brood-*lusten* hadden.

In Engeland woedt de geld-crisis voort en als men 's avonds hoort; „er komt beterschap!" bedroeft de morgen honderden en duizenden met tijdingen van faillissementen, wier getal, in de afgeloopene week, op een dag *negen en twintig* beliep.

De geldhebbenden trekken allengs hun geld terug uit firma's, die vroeger vertrouwen hadden als de bank, en beleggen hun kapitaal liever in openbare fondsen. Dit werkt dubbel nadeelig, want Engeland heeft zijne handels-grootheid alleen te danken aan de kracht van vereenigd kapitaal.

Ook Oostenrijk verliest dagelijks zilver-geld en 't heeft dit zoo noodig!

Frankrijk lijdt tot nu toe, betrekkelijk weinig, van de geld-crisis, maar men is er toch bezorgd voor de groote fabrijksteden, inzonderheid voor Lyon, en vreest dat aldaar, bij staking van werkzaamheden, dezelfde tooneelen zullen voorvallen, als onlangs hier en daar in Engeland plaats hadden: wraakneming op fabrikanten, die door verlies en zonder commissien, niet meer zoo veel, of tot minder loon moeten laten werken. Die dwazen! Zij vernielden zelfs de werktuigen door welke zij hun brood moesten verdienen!

Men zegt dat de Fransche Regering krachtig in China wil optreden en John Bull met een jaloersch oog den Russischen admiraal *Paniutin*, volgt op zijn togt naar Pekin, althans wanneer de Chineesche autoriteiten hem den weg niet versperren.

De Koning van Pruissen heeft zijn broeder ook de leiding van het militiare Huis des Konings opgedragen en men verzekert, dat bij besluit van Z. M., de duur van het Regentschap zal worden verlengd, terwijl uit hoofde van dezen altijd onzekeren toestand, der Wetgevende Magt geene nieuwe Wetten zullen worden aangeboden. Alleen wil men weten, dat voor de ambtenaren tractements-verhooging zal worden aangevraagd.

Naauwkeurige tijdingen van den verkiezings-strijd in Sardinie doen zien, dat daar met onbeschrijfelijke inspanning is gestreden en de geestelijkheid er met al de kracht die zij bezit en al den invloed, dien zij weet te verkrijgen, in het strijdperk is getreden, vooral in *Savoye*.

Zij heeft gebeden, bedreigd, beloofd, onthouden, — in 't korte, zij heeft alles gedaan, wat in de magt is van iemand, die magt heeft, ja, dien men met meer aardsche magt bekleed waant. En zij heeft niet te vergeefs gewerkt! Al de afgevaardigden, die Savoye naar 's Lands raadzaal zendt, behooren tot de *kerkelijke* partij.

Intusschen heeft het Ministerie toch de meerderheid, want voor zoover het resultaat van den strijd bekend is, heeft de gematigd liberale partij van de 154 leden, reeds bekend, meer dan 106 aan hare zijde.

Men ziet uit deze verkiezings-historie, hoe ijverig de Jezuïten zijn en wat zij vermogen en hoe nuttig het is, hen te vreezen, want waar zij zijn is onraad. Toch kan zij overdreven wezen. Wie toch kan in goeden ernst gelooven, dat het de Jezuïten gelukken zou, het licht der beschaving en der wetenschap uit te blusschen en de menschheid in duisternis en in slavernij des geestes terug te drijven. Stond dit in hunne magt, dan was het hun reeds vroeger gelukt, in den tijd, toen men zooveel dagen noodig had, om van Amsterdam naar Parijs te reizen, als nu uren. De magt der Jezuïten is, vergeleken bij die ze vroeger hadden, eene schaduw, en de menschheid is in dien tusschentijd van knaap een man geworden, die zich geen **O** voor eene **I** laat verkoopen. Als ten tijde dat de Jezuïten alle Hoven, alle aanzienlijke familiën beheerschten, toen hun aantal vier of vijfmaal grooter was dan nu, — toen zij over vloten het commando voerden en in Amerika een eigen Staat bezaten, — toen de onmondigheid der volkeren hun hof en huis openzette — als hun ten dien tijde niet gelukte, wat zij beoogden, hoe zouden zij het dan kunnen, nu de zon van wetenschap en beschaving veel hooger aan den Hemel staat?

Neen, de Voorzienigheid gebruikt alles tot Haar wereldbestuur en meer dan eens waren de Jezuïten de steenen, waarover duisternis en dwingelandij struikelden. Wie toch was het, die *Karel de II* van Engeland (1649) in den afgrond stortte? Wie was het, die *Karel de X* (1830) van den troon joeg? Dat men de geschiedenis toch raadplege!

't Is waar, het Jezuïtismus heeft te Rome groote diensten bewezen en het Protestantismus gevoelige schade toegebragt, maar God gedoogde niet, dat het tot volkomene heerschappij kwam. Als zijne hand bijkans aan den palm der overwinning reikte, stond het verderf in de nabijheid en zijn val diende tot verheffing van wie het belaagde.

Welligt heeft niemand de Jezuiten-orde beter en meer naar waarhied geschetst, dan de beroemde Engelsche geschiedschrijver *Mecauly*, Hij zegt: „geen godsdienstig genootschap kan zulk eene rij van bekwame mannen aantoonen, dan dat der Jezuiten. Geene orde schiep zich zulk een uitgestrekt veld tot arbeid en geene was zoo eenstemmig in doel en handeling. Er was voorheen geen plek op aarde, geen gebied van bespiegeling of handeling, waar zich geen Jezuiten lieten zien. Zij voerden de pen op elk gebied van menschelijke kennis, en zij schreven zoowel smaadschriften als sermoenen De hoogere opvoeding der jeugd hadden zij in handen en werd waarlijk door hen niet verwaarloosd, terwijl zij het punt schenen te kennen, tot hetwelk de ontwikkeling des geestes, zonder gevaar van buitensporigheid kon worden opgevoerd. Daarbij beoefenden zij met goed gevolg de kansel-welsprekendheid en nog meer de zaak der biecht. In geheel de Catholieke wereld berustten bij de Jezuiten-orde de geheimen van elke Regering en van elk aanzienlijk geslacht. Van 't eene Protestantsche land slopen zij in 't andere, nu vermomd als ruiters, dan als eenvoudige landlieden, dan als puriteinsche predikers Zoo trokken zij in oorden, in welke de hebzucht des handels, evenmin als de nieuwsgierigheid der wetenschap, ooit een voet hadden gezet. Men vond hen in het mandarijnenkleed op de sterrewacht te Peking — men zag hen met de spade in de hand, den wilde van Paraguay, de eerste lessen der landbouwkunde geven. En waar zij zich bevonden, en welken arbeid zij verrigtten, hun geest was dezelfde: de geest van *volkomene onderwerping* aan de gemeene zaak en *onvoorwaardelijke gehoorzaamheid* aan het *centraal bewind*. Geen hunner koos zelf zijne woonplaats of zijn werkkring. Of de Jezuit onder de bevrozen of onder de verzengde hemelstreek leeft, of hij zijne dagen zal zien heenglijden onder het turen in de oude handschriften van het Vatikaan of met de prediking aan half naakte wilden, „verslindt elkanderen niet!" dat zijn vragen, wier beantwoording hij met de diepste zelfverloochening aan zijne oversten overlaat. Eischte men zijn arbeid in Lima, dan was hij met het eerste schip het beste in den Oceaan — riep men hem te Bagdad, dan zwierf hij zoo spoedig doenlijk in de woestijn."

"Lag zijn weg in een land, waar zijn leven niet zekerder was, dan dat eens wolfs, waar het eene misdaad was hem te herbergen en waar de afgehouwen hoofden en afgehakte ledematen van broeders hem voorspelde wat hem wachtte, dan ging hij zonder aarzelen of tegenspreken zijn lot te gemoet."

"Maar . . . onder den dekmantel der godsdienst jaagt hij, voor alles, de glorie en de belangen zijner orde na en bij verschrikkelijke wereldgebeurtenissen hadden ook Jezuïten de hand in 't spel, ja dikwijls waren zij *hier* de gevaarlijkste vijanden der vrijheid — ginds de verklaarde vijanden der maatschappelijke orde!"

Ziedaar eene levendige schets van de orde, die de wereld beroert en waarin voor den verstandige leering is te vinden.

Het nieuwe Spaansche Ministerie heeft toch een krachtigen maatregel moeten nemen, om te toonen, wat het is en wat het zijn zal.

Het heeft achttien hoofden van gewestelijke besturen van hunnen post ontzet, mannen, die ijverig hunne hand hebben geleend aan de uitvoering van de gewelddadige maatregelen, die het vorig Bestuur nam.

Ook verzekert men, dat het Ministerie de tegenwoordige Cortes niet zal ontbinden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft 21 dezer de algemeene discussie over het hoofdstuk binnenlandsche zaken der staatsbegrooting 1858 ten einde gebragt. Door den minister is, in antwoord aan den heer *Elout van Soeterwoude* verklaard, dat het leidend beginsel van zijn bestuur is: bevordering van het gemeen overleg tusschen Regering en Vertegenwoordiging. De uitvoering der wet op het lager onderwijs zal geschieden naar pligt en geweten, in het vaste besef van het hooge belang der zaak, en met het oog op den geest en de bedoeling waarmede die wet door de overgroote meerderheid is aangenomen. Ook heeft de minister toegezegd, nog in dit zittingjaar, de wet, regelende den doortogt van landverhuizers, in te dienen. Het instellen eener statistische commissie is met 59 tegen 5 stemmen aangenomen.

Zitting van 20 *Nov.* In deze zitting waren aan de orde van den dag de beraadslagingen over het wetsontwerp tot inkoop en amortisatie van nationale schuld.

De heer *Westerhoff* zal tegen dit ontwerp stemmen, omdat, naarmate er aflossing geschiedt, ook de uitgaven toenemen, zoodat hij het beter acht, de aflossing ter zijde te stellen en het batig slot tot het aanleggen van nuttige werken te bezigen.

De heer *Sloet tot Oldhuis* acht amortiseren ongeoorloofd bij eene steeds klimmende Staatsbegrooting en bij behoud van zeer drukkende belastingen; hij wenscht liever, dat het batig saldo tot einden worde gebezigd, waarvan men dadelijk nut heeft, waarbij hij vooral de spoorwegen op het oog heeft, terwijl hij overtuigd is, dat eene subsidie van 10 millioen niet voldoende is, om een algeheel spoorwegnet over het Land te leggen, hij acht daarvoor minstens 20 millioen noodig, namelijk 10 millioen voor den weg in het noorden en 10 millioen voor die van Vlissingen naar Duitschland.

De Minister van Financiën zegt, dat de Regering niets liever wil dan den aanleg van spoorwegen, maar de voorstellen, welke deswege worden gedaan, moeten wel in overweging worden genomen; zoolang de overweging duurt, is het de meest eenvoudige weg, om de vroeger aangewezen 10 millioen voor de spoorwegen te bewaren. De Regering wil niet zeggen, dat zij door het nu in behandeling zijnde ontwerp van haar denkbeeld tot oprigting van een fonds afziet; het zou echter niet goed zijn die kwestie op dit oogenblik te behandelen, en in dien stand van zaken acht zij het beter het voorhanden zijnde geld tot amortisatie aan te wenden; dat geld zal niet renteloos blijven liggen. De Minister meent, dat hij daardoor niet in tegenspraak is met hetgeen hij bij de behandeling van het vorige wetsontwerp heeft in het midden gebragt, want hij heeft toen niet gezegd, dat er niet geamortiseerd zou worden, maar noch de Regering, noch de vergadering kon toen voorzien het belangrijk batig slot, dat de O. I. geldmiddelen dit jaar zouden opleveren, waarbij men nog wel in overweging nemen mag, dat men hier slechts rekent op hetgeen werkelijk verkocht is, maar dat er nog een aanzienlijke voorraad producten onverkocht is gebleven. Overigens gelooft hij, dat door het voorstellen van deze amortisatie aan het verlangen voldaan wordt van de beide Kamers, zoo als dit bij herhaling, ook in de adressen van antwoord, door haar is te kennen gegeven. Hij meent dus, dat de Regering op de goedkeuring van de vertegenwoordiging in dit opzigt mag rekenen.

Den heer *Oosting* beantwoordende, heeft de Minister verklaard, dat hij niets liever wenscht, dan de zaak van den aanleg der spoorwegen zoo spoedig mogelijk tot een gewenscht einde te zien brengen, maar op prijs te stellen, dat in de aangelegenheid van de personele belasting nog voor Januarij werd beslist, ten einde, zoo mogelijk, de gewijzigde belasting met Mei 1858 in werking te brengen.

De voordragt tot amortisatie is, met 58 tegen 2 stemmen (die van de heeren *Westerhoff* en *Sloet*) aangenomen.

Zitting van 21 *Nov.* In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over hoofdstuk V (dep. van binnenl. zaken) gevoerd, en is men wijders tot art. 81 gevorderd.

Bij die algemeene beschouwingen heeft de heer *Elout van Soeterwoude* inlichtingen gevraagd naar de leidende gedachte, die het bestuur van binnenl. zaken bezielt, welke vraag hij in verband bragt met de algedane questie over het lager onderwijs en hare verdere uitvoering. De Minister heeft in antwoord hierop te kennen gegeven, dat de bezielende gedachte is de bevordering van het gemeen overleg tusschen regering en volksvertegenwoordiging, verwijderd van halstarrigheid bij eenmaal opgevatte meening, doch gepaard met kracht en waardigheid en in eindedoel zich oplossende in de bevordering van het algemeen belang. Wat de uitvoering der wet op het onderwijs betreft, de minister zal daarbij het oog gevestigd houden op het groote belang eener zaak als deze; hij zal het ook doen naar pligt en geweten en doordrongen van het besef van al het gewigt die de uitvoering verbonden, met het oog op al wat waar en goed is en zonder aanzien des persoons.

Bij "waterstaat en publieke werken", vraagt de heer *Godefroi* inlichtingen nopens de vertraging, welke de concessie, aangevraagd tot doorgraving van Holland op zijn smalst, van regeringswege ondervindt. De heer *de Kempenaer* klaagt over de laauwheid van den minister van buitenl. zaken ter zake van de aansluiting der spoorwegen met het buitenland. De heer *van Heiden Reinestein* vestigt de aandacht der Regering op den toestand van wetteloosheid, waarin de kunstwegen verkeeren, welke door partikulieren zijn aangelegd en dringt voorts op meerderen spoed aan bij het Dep. van binnenl. zaken, als het werken van openbaar nut betreft. De heer *van Akerlaken* bespreekt mede het beheer der openbare wegen.

Z. E. de minister heeft hierop te kennen gegeven, dat de regering overtuigd is van het hoog gewigt eener dergelijke onderneming als de doorgraving, maar dat het Dep. van oorlog, in het belang van de defensie van Amsterdam, daarover heeft moeten worden geraadpleegd; — dat dit dep. zijn oordeel deswegens heeft kenbaar gemaakt, en zich genoegzaam tegen de bedoelde doorgraving verzet, en zelfs de werken, wat de belangen der defensie betreft, voor zijne rekening wil nemen, mits van de zijde der wetgeving de verzekering worde gegeven, dat deze op de begrooting zullen worden goedgekeurd.

De minister is verder verzocht geworden om eenige inlichting te geven omtrent den aanleg van den spoorweg in de rigting van Rheine, en vermaand om in dat opzigt zijnen ambtgenoot van buitenl. zaken geene rust te laten, ten einde deswegens een bevredigend besluit van Pruissen te erlangen. Z. E. heeft verzekerd, dat deze zaak naar eisch behartigd wordt, maar dat men in dat opzigt niet altijd datgene spoedig van Pruissen kan bekomen, 't welk men behoeft. De minister van buitenl. zaken heeft verklaard, dat hij van geene traagheid in dat opzigt kan worden beschuldigd, en dat men er reeds op bedacht is geweest om, indien van de zijde van Pruissen nog langer wordt gedraald, het punt van aansluiting hooger en wel op Hanoversch grondgebied te zoeken.

Door het Dep. van Binnenl. Zaken is last gegeven, om langs de kust der Noordzee palen te doen heijen, ten einde te kunnen nagaan, in hoe verre het strand en de daarlangs gelegen duinen afnemen of verbreeden.

— Naar men verneemt heeft het gouvernement eene aanzienlijke partij boekwerken, handelende over meetkunde, vestingbouwkunde, aardrijkskunde, natuurkunde en andere wetenschappen, prachtig ingebonden doen gereed maken, om ze aan het gouvernement van Japan ten geschenke aan te bieden. Men schat de waarde van deze verzameling boekwerken op vele duizenden gulden.

— Naar men uit Bedum meldt, zal de oude kerk en toren aldaar worden hersteld, dat omstreeks dertienduizend gulden zal moeten kosten. Deze kerk en toren hebben aan onderhoud in de laatstverloopen 60 jaren omstreeks vijftigduizend gulden gekost; zoodat dit oude gebouw zeer kostbaar te onderhouden is, en berigtgever van oordeel is, dat eene nieuwe kerk en toren ruim zoo voordeelig zouden zijn.

Deventer, 20 Nov. Gedurende de laatste dagen is de IJssel nog weder een palm gevallen. De tegenwoordige stand, 14 palmen boven A. p., is zonder voorbeeld. Gewone schepen kunnen den IJssel niet verder opkomen, dan tot Olst, en zelfs voor kleine ligterschepjes moet hier en daar eene geul gegraven worden. Bezorgd ziet men den winter te gemoet, wegens gebrek aan brandstof. Drinkwater is hier uiterst schaars, vele pompen leveren bijna niets. Ook de naburige landlieden klagen over gebrek aan water voor het vee op stal.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs wemelt ook reeds van virtuosen en de losbarstende concertomanie verraadt zich reeds door hoogst bedenkelijke symptomen. Aan den kunstenaarshemel alhier schittert thans madame *Omer-Pascha*, die eene uitstekende pianiste is, als eene ster van de eerste grootte. *Omer-Pascha* heeft aan de kwantiteit de voorkeur boven hare goede kwaliteiten gegeven en drijft het huwelijksleven thans op eene uitgebreide schaal. Hij heeft zich namelijk een harem aangeschaft, en vermits zijne echtgenoot te trotsch en te ijverzuchtig was om zijn hart met een dozijn andere schoonen te deelen, heeft zij op eene echtscheiding aangedrongen, die thans ook werkelijk uitgesproken is.

Zij is te Reps in Zevenbergen geboren. *Omer-Pascha* leerde haar te Bucharest kennen en wel op eene soirée. Hij kwam, zag — en werd overwonnen. Hoe meer hij de vijftienjarige piano-virtuose zag, des te meer werd hij door hare schoonheid, beminnenswaardigheid en talent betooverd en geklutisterd. Hare accoorden troffen hem — gelijk hij zich met Oosterschen gloed uitdrukte — als weerklanken van diepgevoelde gewaarwordingen, om hunnen indruk — voegt mad. *Omer-Pascha* er met bitterheid bij — des te spoediger met eene Fransche wulpheid te vergeten. De jeugdige vrouw beminde haren gemaal harts togtelijk, vergezelde hem op al zijne veldtogten, en componeerde zelfs krijgsmarschen voor zijn leger. Mad. *Omer-Pascha* is naauwelijks 24 jaren oud. Zij is nog zeer schoon en beminnelijk en dit, gevoegd bij hare meesterlijke kunstontwikkeling en haar romantisch verleden, wekt alom de grootste belangstelling in hare persoon.

— De *Presse* bevat een protest van "een Engelschman" tegen de bewering van *le Pays* (zie ons vorig nommer) dat bij de inneming van Delhi 317 vrouwen en kinderen zijn vermoord geworden. Hij protesteert zonder hevigheid en bewijst door uittreksels van dagbladen, dat de vrouwen en kinderen te Delhi op bevel van den Engelschen opperkommandant zijn gespaard geworden met alleen, maar dat zij zelfs bescherming in het engelsche leger zochten. De Engelschman geeft toe dat er ongeregeldheden zijn voorgevallen, dat plundering en eenige moorden mogelijk zijn bedreven geworden; hij wil ook het cijfer 317, dat *le Pays* als het getal der omgekomen vrouwen en kinderen noemt, als juist aannemen, maar doet tevens opmerken dat Delhi gedurende zes dagen werd gebombardeerd, dat de kogels geen onderscheid maken tusschen man en vrouw, en dat, wat de ongeregeldheden betreft, er geen leger in Europa is dat zich beroemen kan, geen roovers en moordenaars in zijne gelederen te hebben. Dit alles echter is geen grond voor de beschuldiging in *le Pays* voorkomende, dat de Engelsche generaals den moord hebben bevolen en geleid.

Le Pays houdt evenwel zijn beweren vol.

ENGELAND.

Om een denkbeeld van de reusachtige afmetingen van de *Leviathan* te geven, zal het voldoende zijn te weten, dat de beroemde kok *Soyer*, na eene naauwkeurige bezigtiging van het schip, heeft berekend, dat in elke der vijf schoorsteenbuizen honderd personen, en in elke der beide raderkasten vijf honderd personen het middagmaal zouden kunnen gebruiken, zoodat in die beide gedeelten vijftienhonderd personen een monsterbanket van eene nieuwe soort konden houden. Daartoe bood hij onvergolden zijne dienst aan. De opbrengst zou ten voordeele van eene maritieme instelling strekken.

— Onlangs heeft men berigt van geestelijke valsche munters, in een klooster in Lissabon ontdekt; thans verneemt men uit Mexico, dat gewapende benden, die aldaar het land afloopen, door priesters worden aangevoerd. In dat land, dat geheel in desorganisatie verkeert, werden onlangs 80 roovers gevat en dadelijk gefusilleerd.

— De befaamde *Lola Montez* heeft in Canada eene voorlezing gehouden over de schoone vrouwen en sprak bij deze gelegenheid een goed woord, namelijk, dat er drie middelen zijn, om de schoonheid te behouden, zindelijkheid, matigheid en werkzaamheid, terwijl al de overige schoonheidsmiddelen niets waard zijn. Tot de hulpmiddelen voor de schoonheid der vrouw rekende zij ook de kalmte des gemoeds. Zal men *Lola Montez* naar hare woorden beoordeelen?

DUITSCHLAND.

De bisschop van Brunn heeft bij eene op 1 Nov. afgekondigde kennisgeving de genezing van een meisje, dat aan eene oogziekte leed en in de stichting der barmhartige zusters ter dier stede verpleegd werd, voor een wonder verklaarde. In dit curieuse stuk, hetwelk in de *Oestd. P.* in zijn geheel is opgenomen, wordt medegedeeld, dat het bewuste meisje het gebruik harer oogen herkregen heeft, nadat het een fleschje met olie van de H. Walburgus geloovig aan den mond bragt en kuste; tevens wordt door den bisschop de aandacht der geloovigen gevestigd op de groote wonderdadige H. Walburgus.

— IJzingwekkend zijn de uitvoerige berigten, die betreffende de ramp van Mainz worden medegedeeld. Aan hetgeen de *Mainzer Zeit.* dienaangaande meldt, is het volgende ontleend: "Vijf minuten over 3 ure knalde plotseling een slag gelijk aan dien des donders; bodem en huizen waggelden, daken stortten in, de vensters werden in de kamers geslingerd, schilderijen en spiegels vielen aan gruis van de muren; de schrik in de geheele stad was onbeschrijfelijk; ieder geloofde dat zijn huis instortte. Bij een blik naar buiten zag men den hemel door een dikken rook verduisterd, en toen was er voor niemand eenige twijfel meer of eene kruidontploffing had de stad getroffen. Ontzetting was op aller gelaat te lezen, en eene schets te geven van de verlegenheid en van de verwarring, die zich van de bevolking meester maakten is onmogelijk." Na deze inleiding beschrijft het blad de verschrikkelijke verwoesting, die de ontploffing van den kruidtoren bij de Gaupoort in de Kästrich- en de Gaustraat aanrigtte. Een aantal bewoners dier stadsgedeelten werd onder het puin hunner huizen begraven. Vreeselijk verminkte lijken lagen in hun bloed badende hier en daar verspreid; vele slagtoffers worstelden nog met den dood; ouders zochten in vertwijfeling hunne kinderen, kinderen jammerden om hunne ouders, mannen riepen om hunne vrouwen.... kortom het was een tooneel van ellende, als slechts zelden voorkomt.

Naar men verzekert, was op het oogenblik der ontploffing niemand in het kruidmagazijn, zoodat de ontploffing moet ontstaan zijn door zelfontbranding van de aanzienlijke hoeveelheid kruid. Het laboratorium is geheel verdwenen, de plaats waar het stond is in eene gapende opening in den grond veranderd. Steenbrokken vlogen als hagels tot op grooten afstand, en verbrijzelden alles waarop zij neêrvielen. In de twee genoemde straten is niet één huis staan gebleven. De Stephanuskerk heeft verschrikkelijk veel geleden, de vensters en het orgel zijn vernield, het dakwerk is aanmerkelijk beschadigd, en ook de toren is in zulk een toestand gebragt, dat men genoodzaakt zal wezen hem af te breken. Het gymnasium en de evangelische kerk zijn van hunne daken geheel beroofd. In het *Café de Paris* viel een brok steen van minstens drie honderd pond door het dak en door twee verdiepingen heen, zonder echter iemand te kwetsen. Niet alleen in geheel Mainz, maar ook in verscheidene omliggende plaatsen zijn van alle huizen de vensterruiten stuk geslagen. In menig huisvertrek spleet de vloer open. In de Augestijnerstraat nam een steen aan een luik het hoofd weg; een tooneelspeler, die voorbij het *Café Mayence* ging, viel neder met verbrijzelde beenen; onder de honderden gewonden bevinden zich vele vrouwen en kinderen, die in huis waren en door de glasscherven getroffen werden. Het aantal dooden en gewonden kan nog niet met juistheid worden opgegeven; men weet echter reeds dat de ramp aan 2 oostenrijksche en 9 pruissische soldaten en 16 burgers het leven heeft gekost, en ongeveer 300 burgers, benevens 74 pruissische en 95 oostenrijksche soldaten ernstig gekwetst zijn.

ASSEN, 24 November.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 24 Nov. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft, op voorstel van de heeren *van s'Gravesande* en *van Hoëvell*, nagenoeg eenstemmig f 60000 voor het onderzoek van spoorwegplannen bewilligd, en van de Regering bepaalde voorstellen tot ondersteuning des noods van spoorweg-ondernemingen gevraagd.

Amsterdam. Maandag, 23 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{1}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $95\frac{7}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1793 en 1815 5 pCt. $102\frac{1}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $84\frac{1}{2}$ percent.

Granen en Zaden

Koolzaad lager, op April f 441. — Raapolie lager, op zes weken f $42\frac{3}{4}$. — Tarwe onveranderd, 133 ponds jarige witbonte Poolsche f 355. — Rogge hooger; 122 ponds

Petersburgsche f 173. — Boekweit onveranderd, 120 ponds Amersfoortsche f 245.

Het Hof van Drenthe heeft bij arrest van 21 Nov. jl. een voor de Smilde belangrijk punt uitgemaakt; het gold hier een geding tusschen *Nicolaas Barkhuis* en den heer *P. J. L. Eekhout* over het onderhoud en het opschoonen van de Duikerslootswijk; beiden waren aangelanden van die wijk en de heer *Eekhout* weigerde het doen van tegenwerk, ten einde bedoelde wijk te onderhouden en op te schoonen. *Barkhuis* beriep zich, om de verpligting van den heer *Eekhout* tot het doen van tegenwerk te bewijzen, op de gedrukte generale conditien van 1 Maart 1771, waarop telkens de veenen van de Smilde door 't Landshap en het Domein verkocht zijn; namens den heer *Eekhout* werd onder meer de onverbindbaarheid en ontoepasselijkheid dier conditien beweerd. Het Hof heeft bij 't aangehaald arrest verklaard, dat de generale gedrukte conditien van 1 Maart 1771 toepasselijk en geheel naar regten verbindende waren, gelijk ook reeds de Regtbank bij het vonnis, waarvan appèl aan 't Hof was opgeworpen, had verstaan. Wij meenen het voor de Smilde een belangrijk iets te mogen noemen, dat èn door de Regtbank èn door het Hof van Drenthe is uitgemaakt, dat de generale gedrukte conditiën van 1 Maart 1771, waarop door de Landschap en later door het Domein, telkens de Smilder veenen zijn verkocht, naar regten zijn verbindende, en dat daarvan uitvoering in regten kan worden gevraagd.

— Den 19 dezer werd te Winschoten gevankelijk binnengebragt en in het huis van arrest gevangen gezet *Harm Laurens Tulp*, daglooner onder Gasselternieuwveen, verdacht gehouden van zich, in den avond van 10 Nov. jl., met nog een ander tot nog toe onbekend en ontvlugt persoon, te hebben schuldig gemaakt aan diefstal, of poging tot diefstal, van te veld staande knollen, bij den landbouwer *Jan Temmen* te Stads-Kanaal. Gemelde *Tulp* is, maar wij vernemen, in deze en andere gevangenissen een oud bekende. *N. Winsch. Ct.*

— Gisteren is, na afgelegd examen, door de Commissie uit het Provinciaal Geregtshof van Drenthe aan den heer *M. H. Kniphorst* alhier een diploma als Candidaat-Notaris uitgereikt.

— Jl. Zaturdag hadden de geregtsdienaren *Polling* en *Bakker* alhier zich naar de nieuw gegraven wordende Noord-Willemsvaart begeven, om aldaar een gedeserteerden bedelaars-kolonist in arrest te nemen. Toen zij zich van hem wilden meester maken, trok hij een mes, en bragt aan *Bakker* daarmede twee wonden in het aangezigt toe, terwijl eene snede door zijne kleederen tot nagenoeg op de borst is gekomen; de sneden zouden zeker erger aangekomen zijn, zoo *Bakker* dezelve niet afgeweerd had met de handboeijen, welke hij in de hand had. Dit alles had zoo spoedig plaats, dat *Polling* naauwelijks tijd had, om den sabel te trekken, waarmede hij den kolonist een slag in het gezigt toebragt, zoodat deze op den grond tuimelde, waarna hem de boeijen werden aangedaan. Dit alles geschiedde, terwijl eene groote schare poldergasten de geregtsdienaren omringde en juist niet van vriendschappelijke gezindheid blijk gaf.

— Gisteren is bij de Arr.-Regtbank alhier van zijde der gemeente Assen conclusie genomen in de op nieuw ter rolle gebragte zaak van deze gemeente tegen de Veengenooten van Zeijen, tot betaling van verschuldigd afvaartsgeld langs de Asserwijk.

— Volgens de *Arnh Ct.* is er van de zijde van Commissarissen van de Drentsche Kanaal-Maatschappij aan het Gemeente-bestuur te Meppel een voorstel gedaan, om door eene billijke transactie een einde te maken aan de belangrijke en sedert geruimen tijd bestaande kwestie tusschen die gemeente en de Maatschappij.

* **Havelte**, 22 Nov. Den 16 dezer overleed alhier *Roelof Postma*, onderwijzer der jeugd in de hoofdschool, en koster en voorzanger alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren. Hij mogt bijna tot aan het einde zijns levens de werkzaamheden, aan zijne betrekking verbonden, vervullen. Een spoedig verval van levenskrachten maakte zacht en kalm een einde aan zijn werkzaam leven. Zijn lijk werd gisteren door de schoolkinderen mede grafwaarts vergezeld, terwijl heden onze leeraar Ds. *Swiers* een gepast woord wijdde aan de nagedachtenis van den man, die bijna 50 jaren de gemeente stichtte door het voorlezen uit de heilige schriften, en haar voorganger was bij 't kerkgezang, en wiens onderwijs ouders, kinderen en kindskinderen hebben genoten, van den man, die steeds ijverig en getrouw was in de vervulling zijner pligten, en die daarom, en om zijn opregt en eerlijk bestaan, in aller achting deelde. Zijne nagedachtenis blijft hier in zegening, een troost voor de weduwe, die met den overledene op éénen dag werd geboren, voor zijne kinderen, kindskinderen en naastbestaanden!

* **Vries**, 23 Nov. Voor eenige dagen is hier een huis, toebehoorende aan W. *Sikkens*, aangekocht door eenige afgescheidenen, naar men zegt met het doel om er eene afgescheidene kerk van te laten maken.

Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat het sedert eenigen tijd gestaakte zanggezelschap alhier, in dezen winter weder deszelfs oefeningen zal hervatten, onder de leiding van den onderwijzer *H. Vrieling*.

* **Ambt Hardenberg**, 21 Nov. In den nacht van 19 op 20 dezer is uit de stalling van den heer *Boegink* aan de Dedemsvaart, eene beste nurende koe gestolen. De vermeende dief is door den ijverigen veldwachter dezer gemeente, *Jansen*, reeds opgespoord, en heden morgen bij den heer Burgemeester dezer gemeente opgebragt.

* **Smilde**, 19 Nov. Gisteren avond vierde 't alhier gevestigde zanggezelschap feest, op de bovenzaal bij den logementhouder *Wind*. Na 't aanheffen van eenige meerstemmige zangstukken, bood het oudste lid, namens de leden der vereeniging den bestuurder *Venekamp* eene zeer fraaije aardglobe aan, die hierop met hartelijken dank voor dit blijk van erkentelijkheid antwoordde. 't Overige van den avond werd in gulle vreugde doorgebragt, en voldaan over 't gesmaakte genoegen, keerde elk voldaan huiswaarts.

— Ten gevolge van de groote verwoestingen, door de muizen onder de wintergranen aangerigt, zijn vele landbouwers, bepaaldelijk te Appelscha, genoodzaakt geweest hunne akkers om te zaaijen.

* **Wolvega**, 20 Nov. Door de benoeming van *E van der Veen* te Idzard, als onderwijzer te Blesdijke, is uit het vroegere zestal genomineerden voor deze betrekking, *G. Petten*, ondermeester te Kuinre, voorgedragen als onderwijzer te Idzard.

* **Annerveensch-Kanaal**, 23 Nov. In den verloopen nacht is de voor eenige jaren nieuw getimmerde rogge- en pelmolen van den heer *Hubbeling* te Spijkerboor totaal afgebrand. Schoon de oorzaak des brands onbekend is, schrijft men die echter aan kwaadwilligheid toe. De molen is tegen brandschade verzekerd.

KERKNIEUWS.

Op het twaalftal ter vervulling der vacante predikantsplaats te Hoorn komt o. a. voor de heer le Coultre te Steenwijkerwold, en te Bolsward de heer F. W. Oswald Rogge pred. te Oosterhesselen, en de heer G. Wetsels, pred. te Britsum.

CORRESPONDENTIE.

Door volslagen plaatsgebrek kan het stukje in het boerenfriesch van den heer H. de Jong *te Haulerwijk eerst in een volgend nummer opgenomen worden.*

Advertentien.

Getrouwd:

Jhr. P. A. VAN HOLTHE,
met
J. VAN DER BEEK.

Dedemsvaart den 19 November 1857.

Getrouwd:

H. RUNEMAN,
en
H. J. VAN CLEEF.

Zuidvelde, 21 Nov. 1857.
Eenigste kennisgeving.

Aankondiging.

Bij dagvaarding van den een en twintigsten November 1800 zeven en vijftig heeft HERMANNA HENDRIKS STOTER, zonder beroep wonende te Hoogeveen, eene **vordering** tot **SCHEIDING VAN GOEDEREN** ingesteld tegen haren echtgenoot HENDRIK HARMS BOOIJ, schipper wonende mede te Hoogeveen.

Assen den 23 November 1857.

De procureur van de eischeresse,
A. VOS.

OP DEN 1. DECEMBER

geschiedt
te Cassel de naaste Seriën-Trekking
der

KEURVORSTELIJK HESSISCHE
PREMIEN STAATS-LEENING

van Daalder
6,725,000 Preuss. Cour. of fl. ***11,768,750.***

'Er zyn de Hoofdwinsten van dezelve: 14maal fl **70,000**, 22maal fl. **63,000**, 24maal fl **56,000**, 60maal fl. **14000**. 60maal fl **7000**. 60maal fl **3500**; 120maal fl **2625**, 180maal fl **1750**, 300maal fl. **700**, 600maal fl **350**.

De minste prys dewelke ten minste elke Obligatie winnen moet, is **fl. 96. 15 kr.**

Wy aanbevelen Obligatië-Loten, ***wiens verkoop in alle plaatsen door de wet geoorloft is***, tegen franco inzending des bedrags van **fl. 75** en nemen zulke, op verzoek, na gemeld trekking voor **fl. 69** weêr terug.

Degene van onze resp. Klanten, welke aldus haare loten na de Trekking weêr aan ons terug te verkoopen willens zyn, hebben ten dien einde, in plaats van het geheel bedrag, aan ons slechts het onderscheid des aan- en verkoopsprys van **fl. 6** voor elke te verlangende Obligatië intezenden. **NB.** By overneming van elf Obligatiën zyn slechts **fl. 60** te betalen, tegen inzending van **fl. 125** verkrygt men daartegen 25 Obligatiën. Het bedrag kan ons in Hollandsche Banknooten of per wissel overgemaakt werden.

STIRN & GREIM,
Bankiers
te Frankfurt a/M.

SCHOUWBURG TE ASSEN

in de Zaal van J. B. SCHUT,
onder directie van
J. J. STOETE & COMP.
TOT OPENING VAN HET TOONEEL:
Op DONDERDAG den 26 *November* 1857, *des 's avonds te* 6 *uur.*

De Giftmengster.

Tooneelspel in 5 bedrijven, vrij naar het Fransch (*Dame de St. Tropez*) van ANICET BOURGEOIS en DENERY door C. J. ROOBOL, tooneelspeler aan den Amsterdamschen Schouwburg.

GEVOLGD DOOR:

Het Levend doode Snijderpaar.

Kluchtspel met zang in twee bedrijven.

KLAAS HOFSTEENGE te Roden is voornemens in publieke veiling te verkoopen: een wel **ter nering staand HUIS** met daarachter gelegen **HOF**, staande en gelegen in het dorp Roden, en zijnde gedurende vele jaren een wel beklante **HERBERG** en **BAKKERIJ** in dat huis uitgeoefend; voorts eenig **BOUWLAND** en **BOSCHGROND** onder Lieveren. De verkooping zal plaats hebben te Roden, op Vrijdag den ... den December 1857 des middags te 12 uur, ten huize van HARM SCHURING.

Notaris H. H. VAN LIER.

Op Donderdag den 26 November e. k. des avonds te ... uur ten huize van JANNES BLOMSMA te Smilde, zullen publiek worden verkocht:

De **GOEDEREN** toebehoorende aan de Erven JAN LUCAS WOLTERS te Smilde, en het **PLAATSJE** aan den Witterweg toebehoorende aan JAN LOS te Smilde.

Assen, 24 November 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

In de maand December aanstaande zal, na bekomene regterlijke autorisatie, ten verzoeke van de erven Mr. P. OOSTING te Assen, publiek worden verkocht:

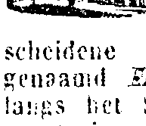

Een in het jaar 1852 nieuw getimmerd **HUIS** en **SCHUUR**, en daarbij behoorende groote **TUIN** met exquise VRUCHTBOOMEN, gelijk mede onderscheidene perceelen **GROEN-** en **BOUWLAND** genaamd ***HET BROEK***, aan elkander gelegen bij langs het Stadsbosch en aan den Witterweg, te zamen groot circa vijf bunders.

Assen den 20 November 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Brunstinge,

gemeente Westerbork.

Ten verzoeke van JAN en GEERT HOUWING te Weerdinge, gem. Emmen, zal de Notaris Mr. J. KIJMMELL te Westerbork, ten huize van JAN SIKKEN THIJN te Westerbork, op e k ZATURDAG den 28 dezer, des voormiddags ten 10 ure, publiek verkoopen:

Eene **BEHUIZINGE** met eenig **BOUW- en BOSCHLAND**, benevens twee perceelen **HEIDEGROND** te Brunsinge, gemeente Westerbork, bij inzate in vier perceelen gebragt, te weten:

73.10	***Bouwland*** op	f 280.—
1.11 50	***Boschland*** op	- 400.-
10.01 50	***Heidegrond*** met de daarop aanwezige ***Behuizing***, onmiddelijk aan- of in het gehucht Brunstinge, op	- 1004.50
19.76.90	***Veenachtige Heidegrond***, in een perceel gelegen en bijzonder voor	

REISVERHAAL
VAN ASSEN NAAR 'SGRAVENHAGE
IN DEN TRANT VAN
den Drentschen Assessor met zijne beide neven op reis naar Amsterdam.

(9e Vervolg.)

Onze lezers zullen zich wel herinneren, dat wij hen en zij ons verlieten, onder bespiegelingen over »Groninger aangelegenheden.” Nog iets dienaangaande en dan weer — en route.

Wij zijn geen onvoorwaardelijke bewonderaars van Groningen's scholen, maar wenschen ons ook niet schuldig te maken aan het »weg met hen!» uit onkunde of eenzijdige beoordeeling. Eere, dien eere toekomt! waar hij leve en werke. De stoutste beoordeelaars zijn, helaas! dikwijls zij, die alles bedillende, zelven niets doen tot heil van het algemeen.

Groningen is t h a n s eene vesting tegen wil en dank, maar die toch elk jaar met verwonderlijke standvastigheid het herinnerings-feest viert van een beleg, dat eene schoone bladzijde schonk in de geschiedenis onzes Lands. Met »verwonderlijke standvastigheid,» zeggen wij en, onzes inziens, met eenig regt, trouwens, in dezen tijd van (schijnbare?) wereld-verzoening, zou men de roemrijke dagen van het verledene gaarne uit den kalender willen schrappen en de herinnerings-teekenen, door vaderen opgerigt, die eenigzins anders dachten, opruimen. Zoo verborg men in het trotsche Londen voor 't oog van den Neef des grooten Ooms, alles, wat hem hinderlijk zou kunnen zijn uit het tijdperk van Buonaparte's vernedering en wordt er de Waterloo's-dag niet meer in 't openbaar gevierd! Zoo zijn er bij ons, voor wie de feestelijke herdenking van 1830 en 1831, toen onze nationale eer zoo waardig werd gewroken, ééns in de 25 jaar, nog te veel is! Ziedaar teekenen van eene werkelijkheid, verderfelijke kiemen in zich bevattende voor de toekomst — voor eene toekomst, die zoo groote eischen kan doen ten aanzien van vaderlandsliefde en nationale eer. En - wat is er te rekenen op de bevrediging dier eischen, als men met laakbare zwakheid elken regtmatigen trots op de gevoeligheid en den moed van voorgeslacht en tijdgenoot, door eene te ver gedrevene kieschheid, bij het levend geslacht ontzenuwt? Gelukkig dat het Groninger feest gewijd is aan eene moedige bevolking, die weldra reeds twee eeuwen in het graf rust en dat een Bisschop van Munster thans werks genoeg heeft om zijn »myter» in handen te houden, anders verhief zich welligt ook de stem van dezen en genen flaauwen verzoenenden wereldburger, roepende: »zet uwe slaapmuts op, trek de nachtjapon aan, lees onder eene lange pijp in uwe binnenkamer de stads-kronijk van 1672 en kruip dan stilletjes onder de dekens met uw stedelijken hoogmoed op een dapper voorgeslacht, opdat men te Munster niet hoore, dat gij dankbaar zijt voor Groningen's verlossing van het hatelijk juk van den woelwater B a r e n d v a n G a l e n!»

Maar neen, Groningers! houdt dien dag in eere, met al de kracht die in u is! Wat op uw jaarlijksch feest wordt herdacht en gesproken — er k a n een tijd komen, waarin het blijken zou, dat het voortleeft in de ziel en kracht geeft aan den arm des Volks.

Van Groningen bragt de diligence ons naar Assen.

Zoo waren wij dan te Assen, 't welk zijn aanzijn verschuldigd is aan een R.-Catholiek gesticht, dat ingewijd werd op Aschdag, daarom Assen heet en dus eigenlijk eene stad van *boete en vernedering* zou zijn. 't Was in de elfde eeuw, dat bedoeld geestelijk gesticht van elders derwaarts werd overgebragt, terwijl de Staten des Landschaps, gewoon hunne vergaderingen onder den blooten hemel te houden, later in dat klooster hunne zittingen hielden. Daarna gewan dat gesticht een huis en dat huis gewan een ander enz., en zoo ontstond er een gehucht, dat onder Rolde behoorde,

ontginning voor BOUWLAND en GROENLAND geschikt, zoomede voor BOSCHCULTUUR. op . . . . - 1875.—
Aanvaarding 1 Mei en St. Jacobi 1858.
Het laatste perceel HEIDE kan ook vroeger worden aanvaard.
Westerbork den 20 November 1857.
Notaris Mr. J. T. KIJMMELL.

Mr. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris te Veendam, zal ten verzoeke van S. MEIHUIZEN, Koopman te Wildervank, publiek veilen en verkoopen:

Eene voor weinige jaren nieuw getimmerde **BEHUIZING en TUIN**, staande en gelegen te Nieuw-Buinen, gemeente Borger, met nog eene op hetzelfde erf staande ***BEHUIZING***, zijnde pachtgrond.

Deze Verkoop zal gehouden worden op ZATURDAG den 5 December 1857, des avonds te 7 uur, ten huize van den Vallaatsmeester BUNING te Stadskanaal, gemeente Onstwedde.

Op ZATURDAG den 28 November a.s., 's morgens te 10 uur te beginnen, zullen ten huize van G. HOVENKAMP te Emmen, publiek worden verkocht:

Pl. m. 11 bunders **VELD- en TURFVEENGRONDEN**, in perceelen gelegen aan het Oranje-kanaal, in de Marke van Noord- en Zuid-Barge, waaronder aan de Brug in den weg van Emmen naar Schoonebeek, eventueel uitmuntende standen voor het uitoefenen van ***allerlei affaires***.

Tevens zal alsdan publiek worden verhuurd, om te ***beboekweiten***:

Eene groote hoeveelheid best **VEEN**, in het Westerveen aan de Hoofdraai.

Nadere aanwijs van alles te bekomen bij de Volmagten van gezegde Marke.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

Op Vrijdag den 4 December e. k., des morgens te 11 uur, zal ten verzoeke van de Eigenaren van den Angelsloo, bij HOOGENKAMP in het Gemeentehuis te Emmen, publiek worden verkocht:

Omstreeks 20 Bunders ***VEENGROND***, gelegen bij Nieuw Dordrecht, aan en nabij het Oranje-Kanaal, in de Marke van Noord- en Zuid-Barge, in perceelen, zeer geschikt om dadelijk in cultuur te worden gebragt.

Emmen, 24 Nov. 1857.

S. J. OOSTING,
Notaris.

De erfgenamen van STEVEN DATEMA zijn voornemens in het laatst der volgende maand, of in het begin van Januarij aanstaande, te Norg, ten tijde en ter plaatse later te bepalen, ten overstaan van een' bevoegd BEAMBTE, over te gaan tot den openbaren verkoop van:

Onderscheidene perceelen uitmuntend **BOUW-, WEIDE en HOOILAND**, gelegen in de gemeenten Norg, Roden en Peize; alsmede onderscheidene **AANDEELEN** in de onverdeelde Marke van Een.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij POPKE DATEMA, landbouwer te Een, gemeente Norg.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal op ZATURDAG den 28 November aanstaande, des avonds te zes uur, bij H. J. RONNER aldaar, ten verzoeke van A. P. NEDERHOED, bij inzate verkoopen:

Twee **HUIZEN** met daarbij gelegen **TUIN**, waarvan een HUIS is ingerigt tot ***WINKEL en BROODBAKKERIJ***, welke daarin nog met goed gevolg worden uitgeoefend, alles gelegen in het beste gedeelte der gemeente Smilde, aan de straatwegzijde nabij de Jonkersbrug.

J. KLOEKERS te Assen zal in plaats van op ZATURDAG den 21 November 1857, op **VRIJDAG den 27 NOVEMBER 1857**, des avonds ten 7 ure, in het CONCERTHUIS te Assen, ten overstaan van den Notaris Mr. A. HOMAN, presenteren te verkoopen:

Eene ***HUIZINGE, SCHUUR*** en ***TUIN***, staande aan de Nieuwe Huizen te Assen, kadastraal bekend in sectie A no. 342 en 341, bestaande het huis uit vier ***beneden-*** en een ***bovenkamer***, met verdere ***gerijfelijkheden***, zeer geschikt en gelegen voor eene ***Galanterie-*** of ***Banketbakkerswinkel*** of zoodanige andere affaires, als men zou willen uitoefenen; thans wordt daarin eene ***Grofsmederij*** uitgeoefend.

Een ***TUIN*** met beste ***vruchtdragende boomen***, gelegen te Assen, bij den Groninger straatweg, bekend in sectie A no. 259.

Ruim drie bunders ***VELD***, gelegen nabij het nieuwe Kanaal van Assen naar Groningen en schietende op den Loonerweg.

Een ***TUIN*** of ***HUISPLAATS***, gelegen te Loon.

En twee ***VEENPLAATSEN*** no. 25 en 26 in het Markiezenveen, gemeente Odoorn, loopende van het Buinerveen tot de Exloërmond, groot ieder ruim 7 bunder, houdende best ***BLAAUW VEEN***, invoege op het terrein kan worden gezien aan den reeds gegraven Turf.

Inmiddels ***uit de hand te koop.***

De Notaris HEPPENER te Borger zal ten verzoeke van de Erven HENDRIK WIERING, te Buinerveen, gemeente Borger, ten huize van KOENRAAD KANNINGA, op Vrijdag den 27 November aanstaande, 's morgens te tien uren, publiek verkoopen:

Drie kleine BOERENPLAATSEN, gelegen te Buinerveen, gemeente Borger, meijersgewijze bewoond en gebruikt door HENDRIK LANTING en JAKOB HULSHOF, groot te zamen ruim 25 bunders, en bestaande uit BOUW- HOOI- en WEIDELANDEN en een perceel onbesneden VEEN.

NB. Den volgenden dag ZATURDAG den 28sten dezer, 's morgens te 10 uren, publieke verkoop van ruim 200 **EIKEN-** en **BERKENBOOMEN**, op deze plaatsen staande.

Borger, 19 Nov. 1857.

J. HEPPENER, Notaris.

De Notaris Mr. W. L. TONCKENS te Meppel zal op DINGSDAG den 1 December 1857, des avonds te 7 uren, in het logement van de erven BONTEKOE te Meppel, bij inzate publiek veilen:

Ten verzoeke van de erven van wijlen JAN BAKKER WORST en GRIETJE GEERTS WORST, in leven echtelieden te Meppel:

1. Eene **dubbele KOOPMANS HUIZINGE** en **GROND**, met **PAKHUIS**, zes daarachter staande **WONINGEN** en **SCHUUR**, staande en gelegen aan de Hoofdstraat op het noordeinde te Meppel, uitkomende aan de Koekkoeksdwarssteeg en aan het diep.
2. Een **HUIS**, staande in de Hagendwarsstraat te Meppel, bij ALBERT VELDHUIS in gebruik.
3. Een **DITO**, staande als voren, bij HENDRIKUS HINNEN in gebruik.
4. Een **TUIN** met **ZOMERHUISJE**, gelegen op het Bloemendal te Meppel.

en 5. Een stuk **WEILAND**, gelegen aan de Blanksteinsteeg, gemeente Meppel, groot 1 bunder, 91 roeden, 40 ellen.

Op den dag der veiling voor gegadigden te zien.

En ten verzoeke van den heer ALBERT MEURSINGE te Meppel.

Een stuk **WEILAND**, ***het Muurlingerland*** genaamd, gelegen bij de Blanksteinsteeg, gemeente Meppel, groot 1 bunder, 89 roeden, 20 ellen.

De Notaris Mr. W. L. TONCKENS te Meppel zal ten verzoeke van den heer T. HENDRIKSEN, op WOENSDAG den 2 December 1857, des voormiddags te 10 uren, ten huize van WILLEM HAZELAAR, aan den Straatweg in de gemeente Nijeveen, publiek verkoopen:

P. m. 400 **POPULIEREN BOOMEN**, geschikt tot ***planken*** en ***klomphout***, op stam staande aan den straatweg in de gemeente Nijeveen; — zijnde de perceelen door nummers aangeduid.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen zal ten verzoeke van den heer Mr. C J. R NOBEL, Burgemeester te Oldebroek, op WOENSDAG den 2 December e.k., des voordemiddags precies om 9 ure, bij het hout publiek verkoopen:

Ruim 250 stuks op stam staande **EIKEN-** en 50 stuks **BEUKEN BOOMEN**, waaronder extra zware, geschikt voor den ***scheepsbouw*** en verder ***timmerwerk***, staande te Oldenhave, in de gemeente Ruinen.

Aanwijzing te bekomen bij R. H. BROUWER te Oldenhave.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 15—21 Nov. Ondertr, Geert Mensenkoo[?] en Geertruida Kikkert. — Geb geene. — Bev. Femmigje Li[?]ter geb. Tik, van d.; Antje Brouwer geb. Swartwold, van [?] Trijntje Koster, van z; Annigje Schoneville, van z.; He[n]drikje Mol geb. Mol, van d.; E. Koster geb. Stoter, van [?] Annigje Booij geb. Benjamins, van d.; Janna Schoonew[il]le geboren Boertien, van dochter; Janje Everts gebor[en] Lunenborg, van z. — Overl. Willem van der Weide, wedu[w]naar van A. A Profijt, 70 j; Jan van Eck, 5 m.; Annig[je] Troost, echtgenoot van Jan Schelhaas, 31 j.; Hendrikje S[?]ter, 3 m., Jontje Huizing, 62 j, ongeh.; Hendrikje Albe[?] Zanting, echtgen. van H. J. Benning, 47 j; Johannes Scho[?]ker, echtgen. van A. Gort, 41 j

Smilde, 15—22 Nov. Bev. S. E. C. Auwerda ge[b.] Hatzmann, van z., H. van Oord geb. de Vries van z. — Ove[rl.] Wolter Beine, $2\frac{1}{2}$ m.; Antje Feijen, ruim 48 j., geh. m[et] Sijme de Vries; Hendrik Smidt, 65 j., geh. met Jantien Smee[?]ge; Johanna Everharda Henderika de Jonge, $26\frac{1}{2}$ j., g[eh.] met Sijbe Booij; Henderikus Debo, 15 d.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Nov. TARWE met redelijken handel [?] consumtie, de Poolsche tot vorige en de roode tot iets hoo[gere] prijzen; 133 ℔ jarige withonte Poolsche f 355; 128 ℔ di[to] f 345; 128 ℔ jarige bonte dito f 315; 133, 134 ℔ nieu[we] Nassaudietsche f 300, 304 — ROGGE tot voorgaande prij[zen] met goeden handel; 127 ℔ Pruissische f 192 bij partij; 1[?] ℔ dito f 190, 192; 124 ℔ jarige dito f 183 bij partij; 11[?] 117, 119 ℔ Petersburger f 158, 160, 164. — GARST flaau[w] 110 ℔ Pommer f 180. — HAVER zonder handel. — BOE[K]WEIT onveranderd; 116 ℔ jarige Holsteinsche f 210. [?] KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag op het Najaar £ 1[?] hooger, op het Voorjaar onveranderd, Dantzig £ 71; op vat. Olie in Nov. £ $72\frac{1}{2}$; Dec. £ 73; April £ 75. — LIJN[-]ZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op leveri[ng] williger, blijft op het Voorjaar op het einde der beurs nag[e]noeg onveranderd; op 6 w. f $44\frac{1}{4}$; Vlieg. f 43, $42\frac{1}{?}$; lo. Dec. f $41\frac{3}{4}$, $41\frac{1}{2}$; Mei f 43, 42. — LIJNOLIE prijshou[]dend; op 6 w. f $39\frac{3}{4}$; Vliegend f $38\frac{1}{2}$; lo. Dec. f $37\frac{1}{2}$, [?] Voorjaar f 36 — HENNEPOLIE op 6 w. f $43\frac{1}{4}$; Vliego[nd] f 42. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 a 85. LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a 14.

SCHIEDAM, 20 Nov. MOUTWIJN tot f 15 per [?] contant met veel order. — JENEVER 100 % Amst. pr[oef] f $18\frac{1}{2}$ a 19 per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pCt.	20 Nov.	21 Nov.
Nederl W.S.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{9}{16}$	$62\frac{3}{8}$
—	3	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{5}{16}$
—	4	$95\frac{13}{16}$	$95\frac{13}{16}$
Amort Synd.	$3\frac{1}{2}$		
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	142	141
O. I. Leening	4	$93\frac{7}{16}$	
Aand.H, Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$103\frac{1}{8}$	$102\frac{7}{8}$
Dito 1831/33	5	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{1}{4}$
Cert. 1840	4	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{1}{8}$
— Stieglitz	4	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{4}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	$96\frac{1}{4}$	$95\frac{1}{2}$
— 1855 6eS,	5	$97\frac{13}{16}$	$96\frac{1}{8}$
— van Ass.	6	$64\frac{1}{8}$	64

	pCt.	20 Nov.	21 Nov.
Polen,			
Aand. fl 500		f 149	149
Obl.	4	$76\frac{1}{4}$	77
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$24\frac{1}{8}$	$24\frac{1}{?}$
Obligatien	3	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{1}{?}$
Binnenl.	3	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{1}{?}$
Amortisable			
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	74	
— —	4		59
— Metal.	5	$71\frac{3}{4}$	$71\frac{1}{?}$
— RenteA.	5	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{3}{?}$
— Nation.	5	$73\frac{13}{16}$	$73\frac{5}{16}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$37\frac{5}{8}$	$37\frac{1}{?}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$50\frac{1}{8}$	
Portug., Obl.	3	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{5}{?}$
Brazilien	5		97
Weener aandeelen	4	312	311

21 Nov. De markt was algemeen flaauw gestemd, voor[al] echter wat betreft de Oostenrijksche fondsen

Charades.

XXI. Mijn naam geeft eene plaats in ons Vaderland [te] kennen, die beroemd is: hij bestaat uit twee gemeene zel[f]standige naamwoorden, ieder van ééne lettergreep. He[t] eerste is bijzonder nuttig voor sommige deelen van on[s] rijk; het wordt ook tot een spreekwoord gebezigd. He[t] tweede dient in steden ter onderscheiding van derzelve[r] deelen, zij, die in nood zich redden willen, bedienen zic[h] ook van mij. Als men van elk mijner bestanddeelen d[e] eerste letter weglaat, dan strekt mijn eerste des winter[s] tot minder verwondering dat des zomers, en mijn achter[]ste is in ons Vaderland tegenwoordig aan zeer goe[de] wetten onderworpen. Verwisselt men de eerste letter[s] mijner lettergrepen met elkander, dan heeft men twe[e] bijvoeglijke naamwoorden, van welke het eerste, in vo[l]komene mate, alleen aan God kan toegekend worden; d[e] menschen zijn het doorgaans minder dan zij wel geloove[n.] Omdals mijn tweede te zijn. — daartoe ligt in ons een[e] begeerte, die moeijelijk te onderdrukken is Nu kan [ik,] waarde lezer, mijn geheel niet meer onbekend zijn; voor[al] niet, wanneer gij geen vreemdeling zijt in de geschieden[is] des dierbaren Vaderlands.

XXII Ik draag lasten over wijde watervloeden, vereen[ig] uitstekende hoeken van steile hoogten en blijf nogta[n]s stil staan.

---

zich tot een dorp formeerde, welk dorp, zich tot een vlek uitzette, totdat Koning Lodewijk het door zijn magtwoord tot *stad* maakte en er nog veel meer van zou hebben gemaakt, *als*.... Ja, dat woordje *als*! maar koning Lodewijk, dat weet men, was goedgeefs. Als nu hij, die Assen doopte, meende, dat de plaats steeds het levend beeld van boete en vernedering zou vertoonen, dan vergiste hij zich zeer en speelde, onder anderen, de goede broeder van Napoleon den Geweldiger hem leelijke parten, want de geschiedenis dier plaats is bijkans eene aaneenschakeling van reuzenschreden op den weg des vooruitgangs en druipende van » zoetigheid en vet", zóó zelfs, dat Graaf van Hoogendorp, haar (doch onzes inziens teekende hij wel gelukkiger) eene stad van paleizen noemde. En toch, Assen was voor *veertig* jaren nog niet zoo heel veel. Luister wat iemand, één jaar voor Hoogendorp, van de Drentsche hoofdstad schreef:

» Er zijn geene genoegzame en behoorlijke woningen, om alle diegenen, welke in eene hoofdplaats behooren te wonen, ten verblijve te strekken.

» De huizen, die openvallen, zijn bovenmatig hoog in koop en huur.

» Dat geeft ook belemmering in het verkrijgen van levens-noodwendigheden, en heeft in haar gevolg ontbering, ongerijf en duurte.

» Er zijn eenige geringe timmerlieden, nog niet bekwaam genoeg als knechts, geen metselaar, naauwelijks één smid, welke in staat is een paard te beslaan, geen schrijnwerker, geen wagenmaker of wieldraaijer, geen koper- en blikslager, geen mandemaker, geen warmoezenier.

» Behalve een paar arme Joden, was er geen slagter, enz.

» Slechts één geneeskundige oefent hier de inwendige practijk uit, maar daarentegen bestaat er niet een eenig heelmeester. Eén vrouwspersoon slechts beoefent de vroedkunde, doch is niet altijd bij de hand, als moetende zij, om haar bestaan te vinden, ook het platte land bedienen.

» Men vrage, na dit alles, naar geen onderwijzer of inrigting om onderwijs te erlangen, in welke taal, kunst, wetenschap of oefening het ook zijn moge. Een schoolmeester bedient het lager onderwijs en een Hervormd predikant de openlijke eeredienst.

» Gestichten van Weldadigheid of andere instellingen ter bevordering van het maatschappelijk geluk, zijn hier mede niet voorhanden.

» De leefwijze is dus hier ter stede zeer armelijk, kostbaar en eentoonig."

Was die plaatsbeschrijving juist? Welligt niet geheel, maar zij zal toch digt bij de waarheid zijn geweest en, hoe het dan ook zij - *nu* is Assen anders!

Behoeft er meer, als boven, gezegd, om een klein begrip van de toe[n]malige Hoogendorpsche paleizen te verkrijgen, maar behoeft er oo[k] meer, om tot de overtuiging te komen, dat Assen, op den weg der mo[]derne beschaving, is voortgestapt met laarzen van zeven mijlen?

Zóó waren wij dan te Assen, in het logement van *Somer*, zit[]tende aan eene tafel in de ruime gezelschapskamer, met nog dri[e] vrolijke zonen van Mercurius, die goede zaken schenen gemaa[kt] te hebben bij nu slapende residentie-bewoners. In de gewone jag[t]weide des huizes, krioelde en joelde een bont gezelschap reiziger[s,] die zich eventjes verfrischten, om eenige uren later door de Zwolsch[e] stoomboot opgevangen en daarna te Amsterdam gezond en we[l] aan land gezet te worden.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen.